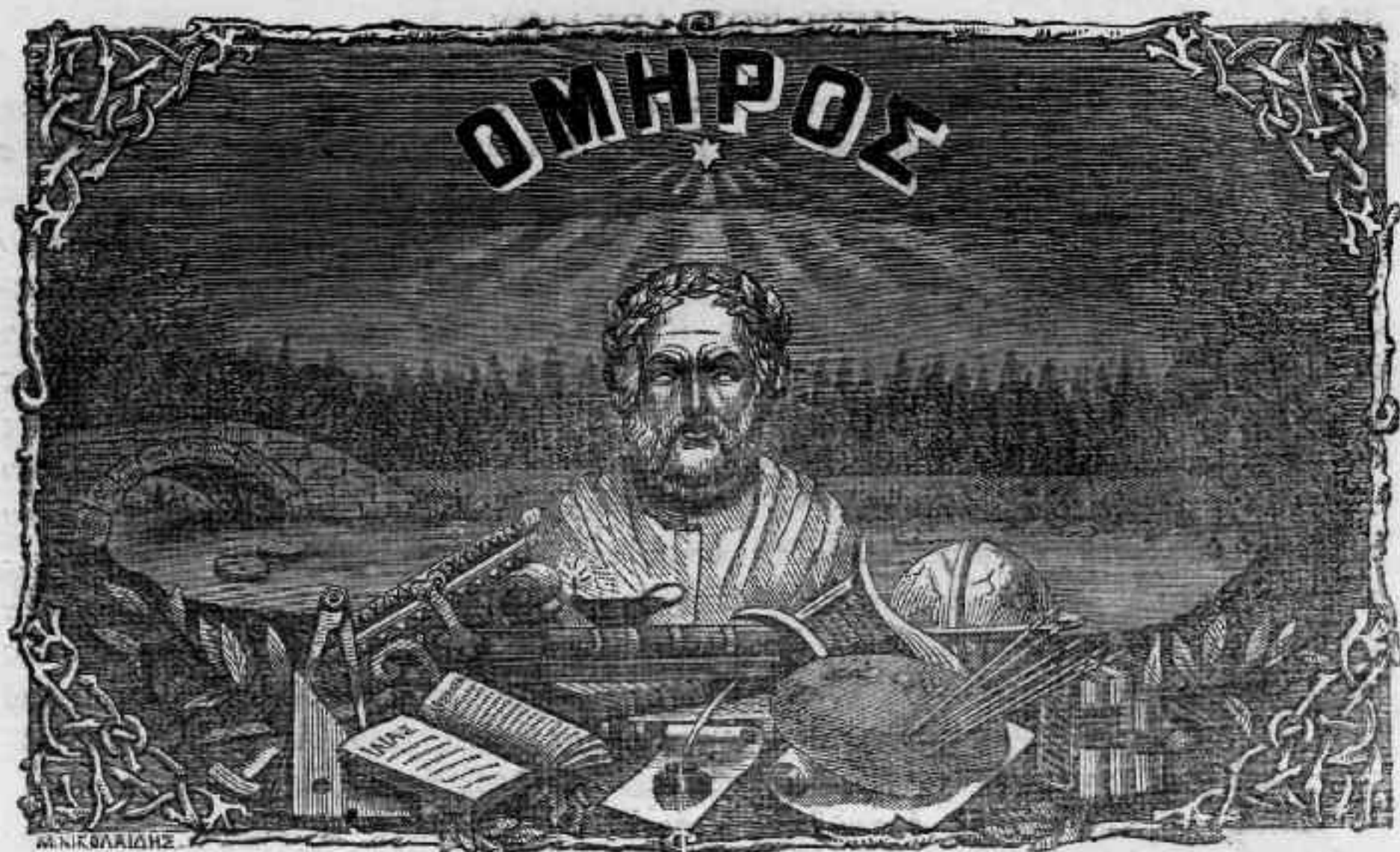

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ, Έτος Α'. Φυλ. ΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΡΩΜΑΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ.

Υπό τόν τίτλον τούτον θέλομεν διαλάβει ένταυθα ιδίως περί της ωφέλειας των αρχαίων νομισμάτων ή μεταλλοσήμων ως προς την σπουδήν της φυσιογνωμίας.

Η ωφέλεια των αρχαίων νομισμάτων, άπερ συνήθως καλοϋνται, αν τί και, τσοϋτον όμολογεΐται υπό πάντων των σοφών και έπιστημόνων, ώστε ουδέεις εύρέθη όλιγορήσας την σπουδήν αυτών, βεβαίως υπό φόβου μή τυχόν νομισθῇ έν τη Δημοκρατία των γραμμάτων, ως προπετως καταδικάζων εκείνο όπερ άπαντες οι λόγιοι έγκρίνουσιν ή περιφρονών όπερ αυτός άγνοεί.

Οι ιστορικοί μάλιστα και οι Γεωγράφοι από πολλού χρόνου επί τσοϋτον τά έκτιμώσι, καθόσον τά μεταλλόσημα ταυτα, ως επίσης και τά άγάλματα και οι άνδριάντες, πλείστα όσα ρώτα παρέσχον αυτοίς εις τας περί Αρχαιολογίας έρευνας των. Ο Δίων, έν τη ρωμαϊκή αυτου Ιστορία, όμιλών περί του Βρούτου όστις διΰσχυρίζετο ότι ήλευθέρωσε την πατρίδα του διά του θανάτου του Καίσαρος, αναφέρει τό μεταλλόσημον όπερ αυτός ό Βρούτος διέταξε να χαράξωσιν επί τιμή έαυτου, φέρον πiliόδιόν τι επί κεφαλῆς αυτου, σύμβολον της έλευθερίας, και δύο έγχειρίδια τό του Κασσιου και τό ιδιόν του, συντελέσαντα προς τόν αυτον σκοπόν. Ο δε Σουετόνιος ώσαύτως φρονεί ότι δεν δύναται τις ν' άνεύρη πειστικωτέραν από-
(ΟΜΗΡΟΣ ΦΙΛ. ΣΤ').

δειξιν τοῦ ὅτι ὁ Αὐγουστος νέος ἔτι ὢν ἐπωνομάζετο καὶ Θουρίνος, εἰμὴ ἀγαλμάτιόν τι ἐξ ὀρειχάλκου φέρον τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην καὶ ὅπερ ὁ Σουετόνιος ἐδείκνυε τοῖς βουλομένοις.

Ἡ σπουδὴ αὕτη τῆς ἀρχαιότητος ἐκαλλιεργήθη ὑπὸ τῶν περιφανεστέρων Ῥωμαίων. Ὁ Βάρρων ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Κικέρων καὶ ὁ Ἀττικὸς εἶχον ἀναζητήσει ἐν ταῖς οὕτω καλουμέναις ἀντίκαις τὰς εἰκόνας ἀπάντων τῶν ἐνδόξων τῆς Ῥώμης ἀνδρῶν. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ὅστις εἶχε κλίαιν πρὸς τὰς ἐπιστήμας, τὰς ἐλευθέρους τέχνας καὶ τὰ στρατιωτικὰ, ἦτο περίεργος εἰς τὸ νὰ ἐρευνᾷ περὶ μεταλλίων, ἀναγλύφων, ἀγαλμάτων, μωσαϊκῶν καὶ ἄλλων τῆς ἀρχαιότητος κοσμημάτων. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Σεβέρους ἦν τοσούτῳ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐμπαθὴς ὥστε ἐποιήσατο ἀρίστην συλλογὴν πλείστων προτομῶν καὶ εἰκόνων τῶν διασήμεν ἐκείνων προσώπων ἅτινα συγκατετάχθησαν μετὰ τῶν θεῶν ὑπὸ τῶν Ἑθνικῶν, ἡ ἐδοξάσθησαν μεγάλως παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Σὺν τοῖς ἄλλοις ἔβλεπέ τις ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ αὐτοῦ καὶ τὰς εἰκόνας τοῦ φιλοσόφου Ἀπολλωνίου, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ὀρφέως καὶ, τὸ περιεργότερον, καὶ αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀλλὰ παραλείποντες ἐνταῦθα τὰ περὶ τῆς γενικῆς ὠφελείας τῶν ἀρχαίων νομισμάτων ἢ μεταλλοσήμων τὰ ὅποια ἄλλως τε δύναται τις εὐχερῶς ν' ἀναζητήσει ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν ἀρχαιολόγων, καὶ ἰδίως ἐν τῷ τοῦ περιφήμου Νομισματολόγου Ε. Σπανχάιμ, θέλομεν σαφέστερον ὁμιλήσει περὶ τῆς εἰδικῆς αὐτῶν ὠφελείας ὡς πρὸς τὴν φυσιογνωμίαν.

Ἐν πρώτοις ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι δὲν δύναται τις κάλλιον νὰ σπουδάσῃ τὴν φυσιογνωμίαν εἰμὴ ἐν τοῖς προσώποις τῶν μεταλλοσήμων τῶν Ἡγεμόνων καὶ τῶν Μεγάλων Ἀνδρῶν. Εἴτε διότι ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ ὃν κατέχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ, οὐδόλως παρεμποδίζονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἰδίων ἑαυτῶν κλίσεων, ἢ ὅτι αἱ πράξεις τῶν εἰσὶν οὕτως εἰπεῖν, τοῖς πᾶσι γνωσταί· ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας αἱ τῶν ἰδιωτῶν συμμορφούμεναι πρὸς τὴν μοῖραν ἐκάστου, θάπτονται τῇ λήθῃ. Ὁ δεῖνα λόγου χάριν ἔχει μὲν κλίαιν πρὸς τὴν ἐλευθεριότητα καὶ τὴν γενναιοδωρίαν, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ αὕτη καταπνίγεται ἐν τῇ πτωχίᾳ αὐτοῦ. Ἐτερός τις ἐγεννήθη ἐκ φύσεως ἀνδρεῖος, ἀλλ' ἡ ἀπασχόλησίς του εἰς βάνανυσόν τινα τέχνην τῷ ἀφαιρεῖ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ν' ἀναδειχθῇ τοιοῦτος. Ἄλλος πάλιν γεννᾶται σκληρὸς καὶ δεσποτικὸς, ἀλλ' ἡ ποταπότης τῆς τύχης του τὸν ἀναγκάζει νὰ διάγῃ βίον ὑποτελῆ καὶ νὰ ὑπέικῃ εἰς τὰς διαταγὰς αὐστηροῦ τινος αὐθέντου, καὶ οὕτω νὰ καταδαμάζῃ τὰ πάθη καὶ τὰ ἐλαττώματά του, ἅτινα βεβαίως ἤθελον γείνει καταφανῆ ἂν ἔζη ἐν ἐλευθέρᾳ καταστάσει. Ὁ Ἀβδολώνυμος κατήγετο μὲν ἐκ τῶν βασιλέων τῆς Σιδῶνος, ἀλλ' ἔζη ἐν μεγίστῃ πενίᾳ καὶ κατήντησε νὰ καλλιεργῇ ἰδίαις χερσὶ τὸν κῆπόν του. Αἱ ἐξοχοὶ λοιπὸν ἀρεταὶ αὐτοῦ ἤθελον διαμένει ἄγνωστοι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἐὰν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος δεόντως αὐτὰς ἐκτιμήσας δὲν τὸν ἀνεβίβαζεν εἰς τὸν θρόνον τῶν προγόνων του περὶ τὰ 332 π. χ. Ἀφ' ἑτέρου καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης δὲν ἤθελεν ἀνακηρυχθῇ ὁ σοφώτερος ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων ἂν ἡ φιλοσοφία δὲν διώρθονε τὰς κακὰς κλίσεις μεθ'

ὧν ὁ ἴδιος ὁμολόγει ὅτι ἐγεννήθη, καὶ τὰς ὁποίας ἡ φυσιογνωμία αὐτοῦ ἐξωγράφει ἐπὶ τοῦ προσώπου του, καὶ ἐὰν ἐξηκολούθει ἐπαγγελλόμενος τὸν λιθογλύφον, τὴν πρώτην αὐτοῦ τέχνην.

Ὅφείλομεν δεύτερον ἐκ συμφώνου ἅπαντες ν' ἀνομολογήσωμεν ὅτι οὐδὲν ἔστιν ἱκανώτερον ὅπως παραστήσῃ ἡμῖν πιστῶς τὰς εἰκόνας τῶν Ἡγεμόνων καὶ τῶν Μεγάλων Ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος εἰμὴ αἱ καλούμεναι ἀντίκαι. Καθότι ἐπειδὴ αὗται ἐχαράχθησαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν καὶ ὑπὸ ἐξόχων χαρακτῶν, ἀπεικάζουσιν αὐτοὺς λίαν σαφέστερον καὶ πιστότερον ἢ οἱ Ἱστορικοὶ, οἱ ἄλλως τε παραμελοῦντες πολλάκις τὰ καθέκαστα τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου, ὧν τὴν ἱστορίαν συγγράφουσι. Πρὸς δὲ τούτοις παριστάνουσιν ἡμῖν τὰς εἰκόνας ταύτας ἀσφαλέστερον καὶ τῶν ἀνωνύμων ἀγαλμάτων αὐτῶν.

Ἄλλ' ὅμως ἵνα ἐπωφελῶς σπουδάζωμεν ἐξ αὐτῶν τὰ περὶ τῆς φυσιογνωμίας τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, ὁφείλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδίως τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὰς λατινικὰς καὶ τὰς ὑπὸ καλῶν ἐργατῶν διαχαράχθεις. Διὰ τῶν λατινικῶν ἐννοοῦμεν τὰς ἐν Ἰταλίᾳ κατασκευασθείσας καὶ ἰδίως ἐν Ῥώμῃ, ἐνθα κατῴκουσιν οἱ καλῆτεροι γλύπται, διότι αἱ γενομένης ἐν Γαλλίᾳ ἢ ἐν Ἰσπανίᾳ δὲν ἀφωμοίουν τὰ πρόσωπα τοσοῦτον καλῶς. Αἱ Ἑλληνικαὶ ἦσαν ἥττον προσόμοιοι, καθότι οἱ ἐργάται τῆς Ἑλλάδος δὲν δύνανται φυσικῶς τῷ λόγῳ νὰ παραβληθῶσι πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας τὴν Αὐλὴν καὶ διηνεχῶς συνοδεύοντας τοὺς Αὐτοκράτορας ἐν ταῖς ἐκστρατείαις αὐτῶν. Οἱ νομισματογνώμονες εὐκόλως διακρίνουν τὰς μὲν τῶν δέ· καθότι αἱ Ἑλληνικαὶ ὥς καὶ αἱ τῶν ἀποικιῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν φέρουσι συνήθως ὄνομά τι ἢ ἱερογλυφικὸν δηλωτικὸν τῆς χώρας ἐνθα ἐχαράχθησαν καὶ εἰσὶ σχεδὸν πάντοτε διαφόρου κατασκευῆς. Οὕτως ἀναγνωρίζει τις εὐκόλως τὰς μὲν Αἰγυπτιακὰς ἐκ τῶν ἰδιαζόντων αὐταῖς γύρων, τὰς δὲ Συριακὰς ἐκ τῆς παχύτητός των καὶ τὰς Ἰσπανικὰς ἐκ τῆς λεπτῆς αὐτῶν ἀναγλυφῆς. Πρὸς δὲ τούτοις οὐδόλως ἐπατρέπετο τοῖς ξένοις τὸ νὰ χαράττωσι μεταλλόσημα χρυσᾶ τῶν Αὐτοκρατόρων, ὥστε ταῦτα εἰσὶν Ἰταλικά, ὥς ἐπίσης καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἀργυρῶν καὶ τῶν ἐξ ὀρειχάλκου τῶν φερόντων τὰ δύο ταῦτα ψηφία: S. C. ἥτοι « Senatus Consulto » « κατὰ διαταγὴν τῆς Γερουσίας. »

Δὲν ἐπιμένομεν σταθερῶς εἰς τὸ ν' ἀποδείξωμεν τὸ ἀληθές τῶν κανόνων τῆς φυσιογνωμίας οἵτινες τυχὸν νὰ ᾧσιν ἔστιν ὅτε ἀπατηλαί. Ἀφίνομεν τὴν περὶ τούτου φροντίδα εἰς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος εἰδήμονας. Δυσχυρίζομεθα μόνον εἰς τὸ νὰ καταθέσωμεν τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα ὅτι ἡ φύσις ἐξεικονίζει πολλάκις τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ ὅτι τρόποι τινὲς καὶ διαμορφώσεις ἐξωτερικαὶ παράγονται ἐκ τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ ἀτόμου καὶ ὑποδεικνύουσι τὰς διαθέσεις καὶ κλίσεις αὐτοῦ. Ὅθεν παρατηρεῖ τις ὅτι οἱ ἔχοντες ὁμοιότητά τινα πρὸς τὸν λύκον ἢ τὸν ἄετὸν εἰσὶν ἀνδρεῖοι καὶ γενναῖοι, οἱ δὲ πρὸς τὸν πίθηκα ἢ τὴν ἀλώπεκα ἐπιτήδαιοι καὶ πανοῦργοι καὶ οὕτω καθεξῆς. Καὶ προσέτι οἱ ἔχοντες ἐκ φύσεως τὸ ἥθος ἀνθρώπου γελῶντος, κλαίοντος, ἐπιπλήττοντος, σκεπτικῶς

ἡ ὀργίλου, οὗτοι συνήθως ὑπόκεινται εἰς τὰ πάθη ἐκεῖνα ὧν τὸν χαρακτήρα φέρουσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου. Διηγοῦνται ὅτι ὁ περίφημος Ἰταλὸς φιλόσοφος Καμπανέλλας, ὁ περὶ τὰ τέλη τοῦ 15. αἰῶνος ἀκμάσας ἐγίνωσκε τὰς κλίσεις τῶν ἀνθρώπων κατὰ τόνδε τρόπον: Ἐσχημάτιζεν οὗτος τὸ ἦθος τοῦ προσώπου, τὰ τῶν χειρῶν κινήματα καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῦ σώματος μέλη ὅσον οἷόν τε προσεγγίζοντα πρὸς ἐκεῖνα τῶν ἀτόμων, ἅπερ ἤθελε νὰ ἐξετάσῃ, καὶ τότε παρατήρει εἰς τί ἔτεινε τὸ πνεῦμά των, ἢ εἰς ποῖον πάθος ἐφαίνοντο νὰ ἔχωσι ῥοπὴν, ὥστε ἐκ τούτου διέκρινε τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας των. Ἐκέκτητο δὲ καὶ φαντασίαν τοσοῦτω ἰσχυράν, ὥστε βασάνοις ποτὲ ὑποβληθεὶς ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, ἠδυνήθη νὰ ἐπιστήσῃ τὸν νοῦν του σταθερῶς εἰς ἄλλην πινὰ ἰδέαν ἥτις νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ σχεδὸν τὴν αἴσθησιν τῶν πόνων καὶ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ τι.

Ἐπὶ τῇ γενικῇ ταύτῃ ἀρχῇ πᾶς τις εὐκόλως ἐννοεῖ ὅτι οἱ ἔχοντες τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά ἔχουσι σχεδὸν καὶ τὰς αὐτὰς κλίσεις. Συγγραφεὺς τις παρατηρεῖ ὅτι ὁ Βερναρδίνος Στεφόνιος ἄριστος ποιητὴς εἶχε τὰ αὐτὰ τοῦ προσώπου χαρακτηριστικά οἷα ἀνεφαίνοντο ἐν τῷ ἀγάλματι τοῦ Βιργιλίου. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ Νουμᾶς Πομπήλιος καὶ ὁ Ἀντωνῖνος Πῖος παρατηρήθη ὅτι ὁμοιάζον κατὰ τε τὸ πρόσωπον καὶ τὰ ἦθη, καὶ ὅτι ὁ μέγας φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ Le Chancelier de l'Hôpital ὁμοιάζεν ἐντελῶς τῷ Ἀριστοτέλει.

Ὁ περίφημος Σπὸν ἐν τέλει τοῦ ἀρχαιολογικοῦ του πονήματος ἐπιφέρει παρατηρήσεις περὶ φυσιογνωμίας ἐπὶ 28 μεταλλοσήμων (Médailles) τῶν Ῥωμαίων Αὐτοκρατόρων εἰκονογραφημένων ἐν αὐτῷ, αἵτινες θέλουν, λέγει, χρησιμεύσει ὡς προεισαγωγὴ εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην ἧς αἱ ἀρχαὶ δὲν ἀνεπτύχθησαν εἰσέτι ἀσφαλῶς. Ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει οὐδὲν περὶ τῶν μεταλλοσήμων ἐκεῖνων ἐν οἷς εἰσὶν ἐγκεχαραγμένοι αἱ εἰκόνες τῶν Ῥωμαίων Ὑπάτων ἢ τῶν Ἡρώων τῆς ἀρχαιότητος, καθότι, λέγει, οὐδόλως ἐπετρέπετο τοῖς Ὑπάτοις τὸ νὰ χαράττωσι τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐπὶ τῶν νομισμάτων, καὶ ὅτι ὅσας ἐξ αὐτῶν βλέπομεν ἐγένοντο ὑπὸ τῶν ἀπογόνων των. Οἱ δ' Ἡρωες τῆς ἀρχαιότητος σεβόμενοι ὑπὸ τῶν λαῶν μᾶλλον διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτῶν παρὰ διὰ τὴν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν των, παρίσταντο ἐπὶ τῶν μεταλλοσήμων μετὰ θάνατον, καὶ ἐνίοτε μετὰ παρέλευσιν πολλῶν αἰώνων· ὅθεν καθίσταται δύσκολον τὸ ν' ἀνεύρῃ τις τὰς ἀληθεῖς αὐτῶν εἰκόνας.

Ὁ κατάλογος τῶν ῥηθέντων 28 μεταλλοσήμων ἀρχεταὶ ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, εἶτα τοῦ Πομπηίου, τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τῶν λοιπῶν καὶ προβαίνει μέχρι τοῦ Αὐτοκράτορος Μαξιμίνου. Ἀλλ' ἀρχοῦμεθα εἰς τὸ ν' ἀναφέρωμεν πρὸς δεῖγμα τὰ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως λεγόμενα περὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου: — Εἶχε τὸ πρόσωπον λίαν προέχον πέραν τοῦ λαιμοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κυλοιδιώντας, λίαν ἐσχισμένους καὶ πρὸς τὰ ἄνω τείνοντας, ἅπερ δὲν δύναται τις νὰ θεωρήσῃ χωρὶς νὰ ἐκλάβῃ αὐτὸν εἰς ἄνδρα φιλόδοξον, γενναῖον καὶ παράφορον. Ὁ Πλούταρχος σηματοῖ τὴν

« ἀνάτασιν τοῦ τραχήλου » του, ἥτις παρατηρεῖται καὶ ἐν τοῖς μεταλλοσήμεοις αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ, κατὰ τοὺς φυσιογνώμονας, δηλοῖ πνεῦμα ἀλαζονικόν καὶ ὑψηλοφροσύνην. Ἦτο δὲ μετρίου ἀναστήματος καὶ μᾶλλον μικρὸς ἢ μέγας, ἐξ οὗ καὶ ὁ περὶ αὐτοῦ λατινικὸς στίχος: « Magnus Alexander corpore parvus erat. » ἤτοι « ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος μικρὸς τὸ σῶμα ἦν. »

Οἱ μικροῦ ἀναστήματος ἔχουσι συνήθως πλειοτέραν τῶν μεγάλων ζωηρότητα, τὰ πνεύματα μᾶλλον συμπεπυκνωμένα καὶ τὸ αἷμα ταχυτέρως κυκλοφοροῦν, ὅπερ κατεῖχεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς μέγιστον βαθμόν. Τοῦτο δ' ἐν πρώτοις ἀπέδειξε καταδαμάτας τὸν Βουκέφαλον. Διὸ καὶ τὸ Κοινόν τῶν Μακεδόνων τὸν παριστᾷ ἀφιππαζόμενον ἐπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ὀπισθοτύπῳ μέρει τοῦ μεταλλοσήμου.

Περαίνοντες ἤδη τὴν παροῦσαν Πραγματείαν σημειοῦμεν ἐν παρόδῳ ὅτι τὰς περὶ φυσιογνωμίας ιδέας τοῦ Ἰακώβου Σπὸν ἀναπτύσσει ἐπὶ τὸ ἀκριθέστερον ὁ Ἑλβετὸς συγγραφεὺς Γασπάρ Λαβατέρ, ὁ γεννηθεὶς ἐν ἔτει 1740. ἐν τῷ περιφήμῳ συγγράμματι αὐτοῦ, ἐπιγραφομένῳ « Essais Physiognomiques » Δοκίμια Φυσιογνωμικά. Ὁ διάσημος οὗτος ἀνὴρ ἐξέδωκεν οὐκ ὀλίγα συγγράμματα περὶ τε καὶ ποιητικά, ὧν τὰ πλεῖστα πραγματεύονται περὶ ἠθικῆς καὶ εὐσεβείας. Εἰκοσίπενταετὴς ἔτι ὢν, ἤρξατο ἀναζητῶν τὰς σχέσεις τὰς μεταξὺ τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου καὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς ψυχῆς. Ἐξηκολούθησε δὲ τὰς ἐρεῦνας του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βίου του καὶ οὕτω κατέστη δημιουργὸς νέας ἐπιστήμης, τῆς Φυσιογνωμίας μεθ' ἧς τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀδιάσπαστόν ἐστι.

ΕΜ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.